

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 9.4.2014.
SWD(2014) 138 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS

Pavaddokuments dokumentam

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam

**par Eiropas platformas izveidi sadarbības uzlabošanai nedeklarēta darba novēršanā un
atturēšanā no tā**

{COM(2014) 221 final}

{SWD(2014) 137 final}

SATURA RĀDĪTĀJS

1.	Vispārīga informācija.....	3
2.	Problēmas izklāsts.....	4
2.1.	Pārvaldība — risināma problēma.....	5
3.	ES tiesības rīkoties un subsidiaritāte.....	6
4.	Mērķi.....	7
4.1.	Vispārējie mērķi.....	7
4.2.	Konkrētie mērķi.....	7
4.3.	Darbības mērķi.....	7
5.	Politikas risinājumi.....	7
6.	Ietekmes analīze.....	8
6.1.	Risinājums Nr. 1: Nekādas jaunas darbības.....	8
6.2.	Risinājums Nr. 2: Labāka koordinācija starp dažādām pastāvošajām darba grupām un komitejām ES līmenī.....	8
6.3.	Risinājums Nr. 3: Atsevišķa struktūra, kurā piedalīšanās ir brīvprātīga.....	9
6.4.	Risinājums Nr. 4: Atsevišķa struktūra, kurā piedalīšanās ir obligāta.....	9
6.5.	Risinājums Nr. 5: Integrēt cīņu pret nedeklarētu darbu Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda (<i>Eurofound</i>) pienākumos.....	9
7.	Risinājumu salīdzinājums.....	9
8.	Uzraudzība un novērtēšana.....	10

1. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Nedeklarētā darba ievērojamais apjoms pamatīgi nodarbina ES politikas veidotājus, jo īpaši saistībā ar darbvietu radīšanu, darba kvalitāti un fiskālo konsolidāciju.

Stratēģijā “Eiropa 2020 – stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei” ir izvirzīts mērķis līdz 2020. gadam panākt, ka nodarbinātības rādītājs iedzīvotājiem vecuma grupā no 20 līdz 64 gadiem ir 75 %¹. Lai paātrinātu virzību uz mērķi, Komisija pieņēma pamatiniciatīvu „Jaunu prasmju un darba vietu programma”, kurā tika uzsvērtā nepieciešamība pāriet no neformāla vai nedeklarēta darba uz oficiālu nodarbinātību.²

2012. gada aprīlī pieņemtajā Nodarbinātības paketē³ Komisija papildus uzsvēra, ka neoficiāla vai nedeklarēta darba pārveidošana par oficiālu nodarbinātību varētu pozitīvi ietekmēt produktivitāti, darba standartus un ilgtermiņā - prasmju attīstību. Tā norādīja uz nepieciešamību uzlabot sadarbību starp dalībvalstīm un paziņoja, ka tiek sākta apspriešanās ES līmeņa platformas izveidošanai starp darba inspekcijām un citām izpildstrukturām, lai cīnītos ar nedeklarētu darbu, ar mērķi uzlabot sadarbību, dalīties labākajā praksē un noteikt kopējus principus pārbaudēm.

Konkrētām valstīm adresētajos ieteikumos 2012. un 2013. gadā vairākas dalībvalstis saņēma ieteikumus attiecībā uz nedeklarētu darbu, ēnu ekonomiku, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un/vai nodokļu atbilstību.

Nodarbinātības 7. pamatnostādne⁴ “palielināt sieviešu un vīriešu dalību darba tirgū, mazināt strukturālo bezdarbu un veicināt darba vietu kvalitāti” mudina dalībvalstis uzlabot sociālo dialogu un novērst darba tirgus segmentāciju, izmantojot pasākumus, kuri vērsti pret nepastāvīgu nodarbinātību, nepietiekamu nodarbinātību un nedeklarētu darbu.

Gada izaugsmes pētījumā par 2013. gadu⁵ norādīts, ka sociālajiem partneriem ir būtiska loma kopā ar publiskajām iestādēm nedeklarēta darba apkarošanā, lai sagatavotu ekonomikas atlabšanu ar daudzām jaunām darbvietām. Bezdarba

¹ Komisijas paziņojums „Eiropa 2020. Stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei”; COM(2010) 2020, 2010. gada 3. marts.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:LV:PDF>

² Komisijas paziņojums „Jaunu prasmju un darba vietu programma. Eiropas ieguldījums ceļā uz pilnīgu nodarbinātību”; COM(2010)682, 2010. gada 23. novembris.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52010DC0682:EN:NOT>

³ Komisijas paziņojums "Virzoties uz ekonomikas atlabšanu ar daudzām jaunām darba vietām", COM(2012) 173, 2012. gada 18. aprīlis.

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=lv&catId=101&newsId=1270&furtherNews=yes>

⁴ Padomes 2010. gada 21. oktobra Lēmums 2010/707/ES par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32010D0707:EN:NOT>

⁵ Komisijas paziņojums “Gada izaugsmes pētījums (2013. gads)”, COM (2012)750, 2012. gada 28. novembris
http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/annual-growth-surveys/index_en.htm

mazināšanas un krīzes sociālo seku novēršanas kontekstā Gada izaugsmes pētījumā par 2014. gadu⁶ uzsvērta nepieciešamība pastiprināt cīņu pret nedeklarētu darbu.

2. PROBLĒMAS IZKLĀSTS

Komisijas 2007. gada paziņojumā⁷ nedeklarēts darbs ir definēts kā "jebkāda likumīga darbība, kuru persona veic par atlīdzību, bet kuru nedeklarē valsts iestādēm, ņemot vērā dalībvalstu tiesiskā regulējuma sistēmas atšķirības".

Nedeklarētu darbu ietekmē dažādi ekonomiskie, sociālie, institucionālie un kultūras faktori. Tiek uzskatīts, ka nedeklarēts darbs traucē veidot uz izaugsmi orientētu ekonomikas, budžeta un sociālo politiku un jo īpaši pazemina darba kvalitāti, tādējādi apdraudot sociālās aizsardzības sistēmu finansiālo ilgtspēju, un grauj konkurences vidi uzņēmumiem⁸.

Fakts, ka nedeklarētu darbu nenovēro un neregistrē, turklāt tas ir atšķirīgi definēts valstu tiesību aktos, apgrūtina ticamu aplēšu iegūšanu par tā izplatību dalībvalstīs. Nedeklarētā darba izzināšanai un mērīšanai ir izmantotas dažādas metodes (tās ir detalizēti izskaidrotas II pielikumā).

Kopumā var definēt trīs veidu nedeklarētu darbu. Pirmā kategorija ir nedeklarēts darbs oficiālā uzņēmumā, tostarp tā saucamais "nedeklarētais darbs" "aploksņu algas" veidā (ja tikai daļu no algas izmaksā oficiāli, bet pārējo iedod aploksnē) un situācijas, kad darbinieks ir deklarēts kā nepilnu slodzi strādājošs, bet patiesībā strādā pilnu slodzi. Otrkārt, pastāv nedeklarēta pašnodarbinātība, sniedzot pakalpojumus oficiāliem uzņēmumiem vai citiem klientiem, piemēram, mājāsaimniecībām. Trešais nedeklarēta darba veids ir preču un pakalpojumu sniegšana kaimiņiem, ģimenei, draugiem vai paziņām; šīs preces un pakalpojumi var būt saistīti ar būvdarbiem vai remontdarbiem, mājokļa uzkopšanu, bērnu aprūpi un vecāka gadagājuma cilvēku aprūpi, un dažkārt šie pakalpojumi tiek veikti kā sava veida savstarpējs atbalsts. Šī trešā kategorija nav ietverta šajā iniciatīvā.

Pašnodarbinātā statusa ļaunprātīga izmantošana valsts mērogā vai pārrobežu situācijās bieži vien tiek saistīta ar nedeklarētu darbu. Fiktīva pašnodarbinātība notiek, ja persona ir klasificēta kā pašnodarbināta persona nevis kā darba ņēmējs nolūkā izvairīties no konkrētiem likumā noteiktiem un darba ņēmējiem praksē piemērojamiem pienākumiem, piemēram, darba tiesību aktu ievērošana un nodokļu un sociālo iemaksu maksāšana. Varētu iebilst, ka fiktīva pašnodarbinātība ir nepareizi deklarēta darbība un kā tādu to nevar uzskatīt par nedeklarētu darbu. Tomēr fiktīva pašnodarbinātība var negatīvi ietekmēt attiecīgo darba ņēmēju veselību, drošību un sociālo nodrošinājumu, kā arī nodokļu ieņēmumus, lai gan parasti tā kaitē mazāk nekā nedeklarēts darbs.

⁶ Komisijas paziņojums "Gada izaugsmes pētījums par 2014. gadu", COM(2013)800, http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/2014/ags2014_lv.pdf

Skatīt arī Vienotā nodarbinātības ziņojuma projektu, kas pievienots Komisijas paziņojumam "Gada izaugsmes pētījums par 2014. gadu" http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/2014/jer2014_en.pdf.

⁷ Komisijas paziņojums "Pastiprināta cīņa pret nelikumīgu nodarbinātību", COM(2007)628, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0628:LV:HTML>.

⁸ Regioplan, 2010.

Ēnu ekonomikas pieaugums bieži tiek uztverts kā reakcija uz nepilnībām oficiālajā darba tirgū⁹. Apstākļi, kas izraisa šīs nepilnības, var būt augstas darbaspēka izmaksas, darbaspēka trūkums (kvantitāte un kvalitāte), darbvieta trūkums vai neelastīgs darba tirgus. Turklāt, aplūkojot nedeklarēta darba iemeslus, ļoti liela nozīme ir iedzīvotāju uzticēšanās līmenim valdībai un valdības aģentūrām, kā arī tam, kādā mērā cilvēki jūtas integrēti sabiedrībā. Ja identificēšanās ar valdību vai sabiedrību kopumā ir ļoti vāja, iedzīvotāji daudz brīvāk rīkosies pretēji kopējiem noteikumiem¹⁰. Citi ietekmes faktori ir tiesību aktu pārredzamība un to īstenošana. Ja kontroles mehānismi ir neskaidri, neefektīvi vai to nav vispār, cilvēkiem būs lielāka nosliece izvairīties no nodokļiem, veicot nedeklarētu darbu.

Nedeklarēta darba sekas bieži vien ir nelabvēlīgāki darba apstākļi. Netiek ievērotas nodarbinātības tiesības, piemēram, tiesības uz ikgadējo atvaļinājumu un darba laika noteikumi. Nedeklarēto darbinieku apmācības vajadzības netiek ņemtas vērā. Tiem ir mazāka nodarbinātības drošība, tiem var nebūt tiesību uz atlaišanas pabalstiem un bezdarbnieka pabalstiem, kā arī uz citiem pabalstiem tādēļ, ka par tiem nav veiktas/tie nav veikuši sociālās nodrošināšanas vai veselības aprūpes iemaksas. Turklāt, tā kā nav veiktas pensiju iemaksas, viņu tiesības uz pensiju ir samazinātas. Tā kā nedeklarētiem darbiniekiem nav likumīgu ienākumu, viņu piekļuve aizdevumiem var būt ierobežota.

Darba devēji, kuri nedeklarē savus darbiniekus, rada negodīgu konkurenci uzņēmumiem, kuri ievēro noteikumus. Šādas konkurences traucējumus var novērot arī pārrobežu mērogā gadījumos, kad viena valsts sistemātiski apkarot nedeklarētu darbu, kamēr kaimiņvalsts iestādes šīs problēmas risināšanu neuzskata par prioritāti. Šīs negatīvās sekas ietekmē ne tikai konkurentus un darba ņēmējus, bet potenciāli arī pašu attiecīgo uzņēmumu ilgtermiņā. Tā spējas piekļūt kredītam, kas vajadzīgs uzņēmējdarbības attīstīšanai, var būt ierobežotākas.

2.1. Pārvaldība — risināma problēma

Galvenā atbildība par nedeklarēta darba apkarošanu gulstas uz dalībvalstu pleciem. Tomēr ES līmeņa rīcība var būt papildinoša un palīdzēt dalībvalstīm risināt turpmāk minētos aspektus.

- (1) Nepietiekama sadarbība starp dažādu dalībvalstu izpildiestādēm nedeklarētā darba novēršanā un atturēšanā no tā.

Lielākoties pret nedeklarētu darbu cīnās trīs veidu izpildiestādes: a) darba inspekcijas, lai novērstu ļaunprātīgu rīcību attiecībā uz darba apstākļiem un/vai veselības un drošības normām, b) sociālā nodrošinājuma inspekcijas, lai apkarotu krāpšanos ar sociālās apdrošināšanas iemaksām, un c) nodokļu iestādes, lai cīnītos ar izvairīšanos no nodokļu maksāšanas. Atsevišķos gadījumos šo uzdevumu veikšanā iesaistās arī sociālie partneri¹¹. Turklāt dažās dalībvalstīs ir iesaistītas muitas

⁹ Nedeklarēts darbs Eiropā: Virzoties uz kopīgu pieeju nedeklarēta darba apkarošanā, *Regioplan*, [2001http://www.lex.unict.it/eurolabor/ricerca/dossier/dossier7/cap6/mateman_renooy2001.pdf](http://www.lex.unict.it/eurolabor/ricerca/dossier/dossier7/cap6/mateman_renooy2001.pdf)

¹⁰ *Regioplan 2001*.

¹¹ Vācijā pastāv nolīgumi starp Federālo Finanšu ministriju un sociālajiem partneriem celtniecības, krāsotāju un rūpniecisko tekstilizstrādājumu pakalpojumu nozarē, Bulgārijā ir izveidots valsts "Uzņēmējdarbības noteikumu" centrs un Luksemburgā ir ieviestas identitātes kartes katram darba ņēmējam būvlaukumā.

iestādes, migrācijas iestādes, policija un prokuratūra (skatīt III pielikumu). Dažos gadījumos ir izveidotas jaunas iestādes, starpministriju aģentūras, valsts koordinācijas grupas un trīspusējās komitejas¹².

Dalībvalstis nepietiekami izmanto citās dalībvalstīs iegūto pieredzi. Tās nemācās viena no otras, kā novērst vai samazināt nedeklarēto darbu.

(2) Grūtības risināt nedeklarēta darba starptautiskos (pārrobežu) aspektus.

Darba ņēmēju mobilitāte dalībvalstīs ir viena no Savienības pamatbrīvībām. Pašlaik tiek īstenotas vairākas iniciatīvas, lai veicinātu šo tiesību izmantošanu. Pārrobežu situāciju izmantošana, lai maskētu nedeklarētu darbu, draud diskreditēt šīs pamattiesības. Iestādēm ir ļoti grūti noteikt nodarbinātības statusu personai no citas dalībvalsts un pārbaudīt tiesības un pienākumus, kuri attiecas uz šo darbinieku. Lai konstatētu nedeklarētu darbu pārrobežu situācijās, ir palielinājusies nepieciešamība pēc dalībvalstu sadarbības.

3. ES TIESĪBAS RĪKOTIES UN SUBSIDIARITĀTE

Nedeklarēta darba novēršana un atturēšana no tā sekmē ES un valstu tiesību aktu labāku īstenošanu, jo īpaši tādās jomās kā nodarbinātība, darba tiesības, veselība un drošība un sociālā nodrošinājuma koordinēšana. Apkarot nedeklarētu darbu saistībā ar pārrobežu mobilitāti ir būtiski, lai saglabātu paļāvību uz brīvas pārvietošanās pamattiesībām.

Tas palīdzētu izveidot oficiālas darbvietas, uzlabotu darba apstākļu kvalitāti un palīdzētu uzlabot iekļaušanu darba tirgū un vispārējo sociālo iekļaušanu.

ES ir tiesības rīkoties nedeklarētā darba jomā, pamatojoties uz sociālās politikas pantiem LESD un jo īpaši uz 153. pantu, saskaņā ar kuru var pieņemt ES iniciatīvu, kuras galvenais mērķis ir sekmēt nodarbinātību un uzlabot darba apstākļus, atbalstot dalībvalstu centienus nedeklarēta darba novēršanā un atturēšanā no tā. Iniciatīva ļaus dalībvalstīm sadarboties, apmainīties ar informāciju un paraugpraksi, attīstīt pieredzi un nodrošinās labāku darbību koordināciju starp izpildiestādēm, kuru uzdevums ir piemērot tiesību aktus visās ar nedeklarētu darbu saistītajās jomās un jo īpaši darba, sociālās drošības un nodokļu jomā.

ES kompetence ir tās spēja risināt pārrobežu aspektus, lai novērstu izkropļojumus un destabilizāciju, kas saistīta ar nedeklarēta darba plašu izplatību, nodrošināt priekšrocības, ko sniedz savstarpēja mācīšanās un pārrobežu sadarbība, lai cīnītos pret atsevišķiem nedeklarēta darba veidiem.

Problēmas nedeklarētā darba apkarošanā, piemēram, nedeklarēta darba atklāšana un sadarbības trūkums starp dažādām izpildiestādēm, ir kopīgas visām dalībvalstīm. Rīcība ES līmenī var uzlabot dalībvalstu rīcības efektivitāti un lietderību nedeklarētā darba apkarošanā. ES var atbalstīt labas prakses apmaiņu, kā arī pamatīgāku rīcības saskaņošanu.

¹²

Valsts nodarbinātības tiesību aģentūra (NERA) Īrijā, SZW inspekcija (reorganizēta 2012. gadā) Nīderlandē, Sociālās informācijas un izmeklēšanas dienests Beļģijā, Nelegālā darba apkarošanas administratīvā vienība (CIALTI) Luksemburgā, Ministriju delegācija cīņai pret nelegālo darbu (DLNF) Francijā. *ILO/LABADMIN*, 2013.

ES rīcība var atbalstīt dalībvalstu centienus, ES līmenī uzlabojot sadarbību nedeklarēta darba novēršanā un atturēšanā no tā, padarot to efektīvāku un lietderīgāku un tādējādi palielinot dalībvalstu pasākumu vērtību.

4. MĒRĶI

4.1. Vispārējie mērķi

Vispārējais politikas mērķis ir atbalstīt dalībvalstu centienus nedeklarētā darba novēršanā un atturēšanā no tā.

4.2. Konkrētie mērķi

Saskaņā ar šo vispārējo mērķi šīs iniciatīvas konkrētie mērķi ir:

- (1) uzlabot sadarbību starp dažādām dalībvalstu izpildiestādēm ES līmenī, lai iedarbīgāk un efektīvāk novērstu nedeklarētu darbu un atturētu no tā,
- (2) uzlabot dalībvalstu dažādo izpildiestāžu tehnisko jaudu risināt nedeklarēta darba pārrobežu aspektus,
- (3) palielināt dalībvalstu izpratni par rīcības steidzamību un mudināt dalībvalstis pastiprināt centienus nedeklarēta darba apkarošanā.

4.3. Darbības mērķi

Darbības līmenī iniciatīvas mērķi ir:

- (1) Nodrošināt forumu dažādu dalībvalstu ekspertiem kontaktu dibināšanai un informācijas un paraugprakses apmaiņai. Rezultāti, ko centīsies panākt ar forumu, varētu būt šādi: izveidot „zināšanu banku” par dažādu praksi, kas izmantota, lai novērstu nedeklarētu darbu un/vai atturētu no tā; izstrādāt vadlīnijas inspektoriem vai labas prakses rokasgrāmatas, piemēram, par to, kā veicamas pārbaudes nedeklarēta darba konstatēšanai; pieņemt vienotus pārbaudes principus un/vai standartus.
- (2) Nodrošināt pamatu, lai attīstītu pieredzi ar varbūtēju mērķi pieņemt kopēju sistēmu un veikt kopīgu apmācību; izveidot pētniecības infrastruktūru, lai novērtētu dažādus politikas pasākumus, kas norādīti “zināšanu bankā”.
- (3) Izstrādāt mehānismu sekmīgākai darbību operatīvajai koordinācijai. Pateicoties mehānisma darbībai, varētu noteikt risinājumus datu apmaiņai, pieņemt reģionālas vai ES mēroga stratēģijas, organizēt ES mēroga izpratnes veicināšanas kampaņas, organizēt profesionālapskates, lai uzraudzītu dalībvalstu progresu nedeklarētā darba apkarošanā, un vienoties par kopīgu sistēmu kopīgām pārbaudēm un darbinieku apmaiņai.

5. POLITIKAS RISINĀJUMI

Ietekmes novērtējumā tika analizēti pieci iespējamie politikas risinājumi.

Risinājums Nr. 1 - nekādas jaunas darbības. Netiktu veikti nekādi pasākumi papildus pastāvošajām darba grupām un iniciatīvām.

Risinājums Nr. 2 – dažādu pastāvošo darba grupu un komiteju darba uzlabota koordinācija ES līmenī. Vairākas ES līmeņa grupas apspriež jautājumus, kas saistīti

ar nedeklarētu darbu. EMPL ĢD ieceltu koordinatoru dažādu grupu diskusijām un darbībām saistībā ar nedeklarētu darbu.

Risinājums Nr. 3 – Eiropas platforma kā atsevišķa struktūra, kurā piedalīšanās ir brīvprātīga. Komisija izveido platformu, kurā piedalās pārstāvji no dalībvalstu izpildiestādēm un citas ieinteresētās personas, piemēram, sociālie partneri. Dalībvalstīm jāizlemj, vai tās piedalās platformas darbā vai nē.

Risinājums Nr. 4 – Eiropas platforma kā atsevišķa struktūra, kurā piedalīšanās ir obligāta. Komisija izveido platformu, kurā piedalās pārstāvji no dalībvalstu izpildiestādēm un citas ieinteresētās personas, piemēram, sociālie partneri. Dalībvalstis automātiski kļūst par platformas dalībniekiem.

Risinājums Nr. 5 – pievienot platformu kādai jau izveidotai struktūrai. Iespējamā turpmākā rīcība varētu būt uzticēt šo uzdevumu Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fondam (*Eurfound*) Dublinā.

Tika izskatītas arī citas iespējas, piemēram, izveidot jaunu decentralizētu aģentūru, kas ir atbildīga par ES tiesību aktu piemērošanu un nedeklarēta darba apkarošanu, bet tā tika noraidīta, jo pašlaik tā nav īstenojama.

6. IETEKMES ANALĪZE

Apspriežamā iniciatīva attiecas uz pārvaldības jautājumiem. Kopumā ņemot, paredzams, ka laba pārvaldība ietekmēs sociālo situāciju un saimnieciskās darbības rādītājus. Tomēr no platformas izveides ar mērķi apkarot nedeklarētu darbu līdz reālai nedeklarēta darba izplatības samazināšanai ir diezgan tāls ceļš ejams. Nebija iespējams noteikt pietiekami tiešu saikni starp platformas darbību, nedeklarēta darba apjoma samazināšanos un saimnieciskās darbības rādītājiem vai sociālo labklājību. To jo īpaši sarežģī grūtības mērīt nedeklarēto darbu. Tāpēc analīze aprobežojas ar jautājumu par to, kādā mērā dažādie risinājumi sasniedz konkrētus mērķus. Turklāt ir aprakstītas izmaksas, kas ir tieši saistītas ar šādas platformas izveidi. Tā kā mērķi bija noteikti tādā veidā, lai atbalstītu sociālekonomisko labklājību, visefektīvākais un ekonomiskākais mērķu sasniegšanas veids tiek uzskatīts par labāko alternatīvu no sociālekonomiskā viedokļa.

6.1. Risinājums Nr. 1: Nekādas jaunas darbības

Status quo saglabāšana nozīmētu, ka Komisija ir konstatējusi šīs problēmas nopietnību, tomēr tā patiesībā neiejaucas jautājuma risināšanā, ko varētu skaidrot kā nevēlēšanos nopietni cīnīties pret šo parādību.

6.2. Risinājums Nr. 2: Labāka koordinācija starp dažādām pastāvošajām darba grupām un komitejām ES līmenī

Kopumā sagaidāma ļoti ierobežota ietekme. Problēmas, kas saistītas ar redzamību un vilcināšanos noteikt prioritātes, varētu daļēji atrisināt, izmantojot augsta līmeņa politisko atbalstu. Starpnozaru un pārrobežu apmācības un koordinācijas mērķi diez vai tiks sasniegti. Būs ļoti grūti iegūt vispusīgu pārskatu par šo problēmu.

6.3. Risinājums Nr. 3: Atsevišķa struktūra, kurā piedalīšanās ir brīvprātīga

Uzlabojumi, ko varētu sniegt šis risinājums, ir ļoti atkarīgi no tā, cik dalībvalstis izlems piedalīties šajā grupā. Pirms grupas izveidošanas būtu jānodrošina, ka tajā

piedalīsies dalībvalstu vairākums (ja ne visas). Tā kā dalībvalstis diskusijās pauda atbalstu šim risinājumam un tām ir jāpierāda, ka tās apkaro nedeklarētu darbu, ir loģiski pieņemt, ka līdzdalība būtu augsta arī tad, ja tā būtu brīvprātīga. Tomēr trūkst pārliecības par visu dalībvalstu piedalīšanos, un tas ir nozīmīgs trūkums šajā risinājumā. Ja īstenojas ļoti pozitīvs scenārijs un piedalās visas dalībvalstis, ir tikai viena atšķirība salīdzinājumā ar obligātu dalību - dalībvalstis ir nolēmušas piedalīties brīvprātīgi, t.i., tās ir apņēmušās iesaistīties.

6.4. Risinājums Nr. 4: Atsevišķa struktūra, kurā piedalīšanās ir obligāta

Šā risinājuma priekšrocība ir tāda, ka visas dalībvalstis tiek iesaistītas jau no paša sākuma. Tā kā dalībvalstīm nav jālemj par līdzdalību, dažām dalībvalstīm varētu būt mazāka apņēmība iesaistīties pastiprinātā darbību operatīvajā koordinācijā vai attīstīt pieredzi. Tās varētu vēlēties ierobežot sadarbību, aprobežojoties ar informācijas un paraugprakses apmaiņu, neiesaistoties būtiskā pārrobežu sadarbībā.

6.5. Risinājums Nr. 5: Integrēt cīņu pret nedeklarētu darbu Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonda (*Eurofound*) pienākumos

Tā kā *Eurofound* uzdevums aprobežojas ar projektu pētniecību un izstrādi, lai nodrošinātu zināšanas un atbalstu ES politikas jomām, paredzams, ka šīs pašas robežas varēs attiecināt uz platformas darbībām. Platformas darbības būtu galvenokārt saistītas ar paraugprakses un informācijas apmaiņu un sekmētu pieredzes attīstīšanu.

7. RISINĀJUMU SALĪDZINĀJUMS

Salīdzinājums ir veikts, pamatojoties uz ietekmes analīzi 6. nodaļā. Saskaņā ar šo 1. risinājums ir atskaites punkts, un tas nozīmē, ka netiek ieviestas būtiskas izmaiņas, savukārt 2. un 5. risinājums nodrošina nelielus uzlabojumus par ļoti zemām izmaksām, bet tie ir ļoti ierobežoti.

3. un 4. risinājums rada gandrīz vienādas izmaksas (3. risinājuma izmaksas ir aprēķinātas, pieņemot, ka platformā piedalās visas dalībvalstis): Komisijas personāla ikgadējās izmaksas, platformas darba un sanāksmju organizēšana nepārsniegs EUR 600 000 un gada darbības izmaksas saistībā ar dažādiem platformas veiktiem uzdevumiem nepārsniegs EUR 2,1 miljonu. Turklāt 3. un 4. risinājuma iedarbība arī būtu līdzīga, ja pieņem, ka 3. risinājumā paredzētajā brīvprātīgajā sadarbībā iesaistās visas dalībvalstis.

Tādējādi 4. risinājuma priekšrocība salīdzinājumā ar 3. risinājumu ir tāda, ka brīvprātīgo platformu panākumi ļoti lielā mērā ir atkarīgi no dalībvalstu gatavības iesaistīties. Tādēļ salīdzinājumā ar 4. risinājumu ir papildu elements - nenoteiktība. 4. risinājuma nepārprotama priekšrocība salīdzinājumā ar 3. risinājumu ir obligātā līdzdalība. Tā tiek uzskatīta par nepieciešamu platformas elementu, jo sadarbību nedeklarētā darba pārrobežu aspektu risināšanā, kas ir viens no iniciatīvas galvenajiem mērķiem, nevar pilnībā sasniegt, ja dažas dalībvalstis piedalās, bet citas nē.

Tāpēc 4. risinājums tiek uzskatīts par piemērotāko. To var īstenot, pieņemot Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumu, pamatojoties uz LESD 153. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

8. UZRAUDZĪBA UN NOVĒRTĒŠANA

Komisija regulāri ziņos Padomei un Eiropas Parlamentam par platformas darbu. Šajos ziņojumos būs informācija par platformas detalizētām darba programmām, rezultātiem un sanāksmju biežumu.

Četrus gadus pēc lēmuma par platformas izveidi stāšanās spēkā tas tiks novērtēts. Novērtējumā, pamatojoties uz regulāriem ziņojumiem un turpmākiem pētījumiem, konstatēs, kādā mērā platforma ir veicinājusi konkrētu mērķu sasniegšanu un vai ir panākts progress virzībā uz vispārējo mērķi. Šis ziņojums tiks iesniegts Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.